

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 47/18

Luksemburg, 17 kwietnia 2018 r.

Wyrok w sprawach połączonych C-316/16 i C-424/16
B / Land Baden-Württemberg i Secretary of State for the Home Department /
Franco Vomero

Korzystanie ze wzmocnionej ochrony przed wydaleniem z terytorium państwa członkowskiego jest uzależnione w szczególności od warunku, że zainteresowany posiada prawo stałego pobytu

Wymóg „zamieszkiwania w przyjmującym państwie członkowskim przez poprzednie dziesięć lat”, od którego także uzależnione jest korzystanie z tej wzmocnionej ochrony, może być spełniony, o ile całościowa ocena sytuacji obywatela prowadzi do stwierdzenia, że niezależnie od odbywania przez niego kary pozbawienia wolności nie zostały zerwane więzy integracyjne łączące go z przyjmującym państwem członkowskim

Na mocy dyrektywy w sprawie prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu¹ obywatele Unii, którzy zamieszkiwali legalnie w państwie członkowskim innym niż państwo, którego posiadają obywatelstwo (w przyjmującym państwie członkowskim), przez nieprzerwany okres pięciu lat, nabywają prawo stałego pobytu w tym państwie. W tym kontekście przyjmujące państwo członkowskie nie może wydać decyzji o wydaleniu przeciwko obywatelowi Unii, który nabył prawo stałego pobytu na jego terytorium, chyba że wydalenie uzasadniają „poważne względy porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego”.

Ponadto obywatel Unii, który zamieszkiwał w przyjmującym państwie członkowskim przez „poprzednie dziesięć lat”, korzysta z jeszcze wyższego poziomu ochrony, ponieważ decyzja o wydaleniu może być wydana przeciwko niemu tylko wtedy, gdy uzasadniają to „nadrzędne względy bezpieczeństwa publicznego”.

Sprawa C-424/16 Vomero

W 1985 r. Franco Vomero, obywatel włoski, przeprowadził się do Zjednoczonego Królestwa wraz z żoną, obywatelką brytyjską. W 1998 r. para rozstała się. F. Vomero opuścił wówczas dom rodzinny i zamieszkał z M.

W dniu 1 marca 2001 r. F. Vomero zabił M. W 2002 r. został skazany na karę ośmiu lat pozbawienia wolności za zabójstwo. W lipcu 2006 r. został zwolniony.

Decyzją z dnia 23 marca 2007 r., utrzymaną w mocy w dniu 17 maja 2007 r., brytyjski minister spraw wewnętrznych (Secretary of State for the Home Department) nakazał wydalenie F. Vomero na mocy brytyjskiego rozporządzenia w sprawie imigracji z 2006 r. Do grudnia 2007 r. F. Vomero przebywał w zakładzie karnym w oczekiwaniu na wydalenie.

Supreme Court of the United Kingdom (sąd najwyższy Zjednoczonego Królestwa), przed którym zawisł spór, twierdzi, że F. Vomero nie nabył prawa stałego pobytu zanim został wydany wobec niego środek wydalenia. Jednakże sąd ten zauważa, że F. Vomero przebywa na terytorium Zjednoczonego Królestwa od dnia 3 marca 1985 r., co skłania do rozważenia, czy nie należałoby stwierdzić, że zamieszkiwał on w tym państwie członkowskim przez „poprzednie dziesięć lat” w

¹ Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich, zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 158, s.77, i sprostowania Dz.U. L 229, s. 35, i Dz.U. 2005, L 197, s. 34).

rozumieniu wspomnianej dyrektywy, tak że mógłby, w stosownym przypadku, korzystać ze zwiększonej ochrony przed wydaleniem.

Supreme Court of the United Kingdom zwrócił się w istocie do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy obywatel Unii, aby skorzystać ze zwiększonej ochrony przed wydaleniem, musi koniecznie najpierw nabyć prawo stałego pobytu. W razie udzielenia przez Trybunał na to pytanie odpowiedzi przeczącej, Supreme Court zwrócił się do Trybunału o dokonanie wykładni wyrażenia „przez poprzednie dziesięć lat”, a w szczególności o ustalenie, czy okresy nieobecności i odbywania kary pozbawienia wolności można uznać za okresy zamieszkiwania do celów obliczenia tych dziesięciu lat.

Sprawa C-316/16 B

B jest obywatelem greckim, urodzonym w 1989 r. W 1993 r., po separacji jego rodziców, przybył do Niemiec wraz ze matką. Matka B pracuje w tym państwie członkowskim od czasu ich przyjazdu i posiada, obok greckiego, także niemieckie obywatelstwo.

Oprócz kilku krótkich okresów wakacji, a także dwumiesięcznego okresu, podczas których B został zabrany przez ojca do Grecji, B przebywał nieprzerwanie w Niemczech od 1993 r.

W 2013 r. B, uzbrojony w pistolet na kule gumowe, dokonał napadu na salon gier, aby zdobyć pieniądze. B został skazany na karę pięciu lat i ośmiu miesięcy pozbawienia wolności.

Decyzją z dnia 25 listopada 2014 r. prefektura w Karlsruhe stwierdziła utratę przez B prawa wjazdu i pobytu w Niemczech.

B zaskarżył tę decyzję. Twierdzi, że ponieważ przebywał on w Niemczech od trzeciego roku życia i nie ma więzi z Grecją, to korzysta z ustanowionej w dyrektywie zwiększonej ochrony przed wydaleniem. Ponadto twierdzi, że popełnione przez niego przestępstwo nie uzasadnia istnienia „nadrzędnych względów bezpieczeństwa publicznego” w rozumieniu dyrektywy.

Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg (wyższy sąd administracyjny kraju związkowego Badenia-Wirtembergia, Niemcy), przed którym zawiśł spór, twierdzi, że czyn popełniony przez B nie może stanowić nadrzędnego względu bezpieczeństwa publicznego w rozumieniu dyrektywy. Z tego punktu widzenia B mógłby zatem korzystać ze zwiększonej ochrony przed wydaleniem. Jednakże Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg wyraża wątpliwości co do możliwości przyznania B tej ochrony z tego względu, że od dnia 12 kwietnia 2013 r. przebywa w zakładzie karnym. W tych okolicznościach Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg zwrócił się do Trybunału z pytaniem, czy długotrwałe zamieszkiwanie obywatela Unii w przyjmującym państwie członkowskim oraz brak jakichkolwiek więzów z państwem członkowskim, którego ta osoba posiada obywatelstwo, stanowią okoliczności wystarczające do stwierdzenia, że zainteresowany może korzystać ze wzmocnionej ochrony w rozumieniu dyrektywy.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Trybunał najpierw przypomniał, że dyrektywa przewiduje stopniowe zwiększenie ochrony przed wydaleniem związane ze stopniem integracji danego obywatela Unii w przyjmującym państwie członkowskim. Z tego względu, podczas gdy obywatel korzystający z prawa stałego pobytu może być wydalony w przypadku istnienia „poważnych względów porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego”, to obywatel, który może uzasadnić pobyt przez ostatnie dziesięć lat, może z kolei zostać wydalony tylko w przypadku, gdy przemawiają za tym „nadrzędne względy bezpieczeństwa publicznego”. W konsekwencji Trybunał orzekł, że **obywatel Unii korzysta z tego poziomu zwiększonej ochrony związanej z dziesięcioletnim zamieszkiwaniem w przyjmującym państwie członkowskim tylko wtedy, gdy spełni wcześniej warunek przyznania ochrony na niższym poziomie, czyli posiada prawo stałego pobytu przyznane po upływie pięcioletniego nieprzerwanego okresu legalnego zamieszkiwania w tym państwie członkowskim.**

Trybunał stwierdził, że taką wykładnię potwierdza także okoliczność, że dyrektywa ustanowiła w odniesieniu do prawa pobytu w przyjmującym państwie członkowskim system stopniowy. Zgodnie

z tym systemem, korzystanie z prawa pobytu w przyjmującym państwie członkowskim przez okres przekraczający trzy miesiące jest uzależnione od kilku warunków, w szczególności od warunku, że obywatel musi być aktywny zawodowo, tak aby nie stał się nieracjonalnym obciążeniem dla systemu pomocy społecznej państwa członkowskiego. W przypadku, gdy obywatel Unii zamieszkiwał legalnie w przyjmującym państwie członkowskim przez nieprzerwany okres pięciu lat, nabywa on prawo stałego pobytu, a tym samym nie podlega już tym warunkom. Z powyższego wynika, że obywatel, który nie nabył prawa stałego pobytu, może zostać wydany z terytorium przyjmującego państwa członkowskiego w przypadku, gdy staje się nieracjonalnym obciążeniem dla systemu pomocy społecznej.

Trybunał zatem orzekł, że obywatel Unii, który nie posiada prawa stałego pobytu i może zostać wydany, gdyby stał się takim nieracjonalnym obciążeniem, nie może jednocześnie korzystać ze znacznie zwiększonej ochrony, jaką ustanawia dyrektywa, na mocy której jego wydalenie byłoby dopuszczalne wyłącznie wtedy, gdyby przemawiały za tym „nadrzędne względy” bezpieczeństwa publicznego.

Następnie Trybunał zbadał **metodę obliczania okresu odpowiadającego „dziesięciu poprzednim latom”** do celów dyrektywy. Zauważył, że dziesięcioletni okres pobytu należy obliczać wstecz i że taki okres powinien być zasadniczo ciągły. Zauważył jednakże, że dyrektywa milczy odnośnie do okoliczności mogących spowodować przerwanie wspomnianego dziesięcioletniego okresu zamieszkania dla celów uzyskania prawa do tej zwiększonej ochrony. W konsekwencji Trybunał orzekł, przypominawszy swe orzecznictwo, że **należy systematycznie przeprowadzać całościową ocenę sytuacji zainteresowanego, dokładnie w chwili powstania kwestii wydalenia.**

W celu przeprowadzenia tej całościowej oceny organy krajowe są zobowiązane wziąć pod uwagę wszystkie aspekty mające znaczenie w każdym przypadku i powinny sprawdzić, czy okresy nieobecności w przyjmującym państwie członkowskim nie powodują przeniesienia do innego państwa głównego ośrodka osobistych, rodzinnych i zawodowych interesów zainteresowanego.

W odniesieniu do okresów odbywania kary pozbawienia wolności Trybunał orzekł, że do celów określenia, czy takie okresy doprowadziły do zerwania zadzierzgniętych uprzednio z przyjmującym państwem członkowskim więzów integracyjnych, należy przeprowadzić całościową ocenę sytuacji danej osoby, za każdym razem dokładnie w chwili powstania kwestii wydalenia. Tak więc **Trybunał stwierdził, że osadzenie w zakładzie karnym danej osoby w przyjmującym państwie członkowskim nie zrywa automatycznie więzów integracyjnych, jakie osoba ta zadzierzgnęła w tym państwie, a tym samym nie pozbawia jej automatycznie zwiększonej ochrony.**

Poza tym, **Trybunał wyjaśnił, że w ramach całościowej oceny sytuacji zainteresowanego należy uwzględnić zadzierzgnięte przed osadzeniem w zakładzie karnym z przyjmującym państwem członkowskim więzy integracyjne, a także charakter przestępstwa, okoliczności jego popełnienia oraz zachowanie danej osoby w okresie odbywania kary pozbawienia wolności.** W tym zakresie Trybunał stwierdził, że resocjalizacja obywatela Unii w państwie, w którym jest on rzeczywiście zintegrowany, jest w interesie nie tylko tego państwa, ale także w interesie Unii.

Wreszcie Trybunał orzekł, że kwestię, czy dana osoba spełnia warunek „[zamieszkiwania] w przyjmującym państwie członkowskim przez poprzednie dziesięć lat”, należy oceniać w dniu wydania pierwotnej decyzji o wydaleniu.

Trybunał stwierdził jednak, że w przypadku, gdy środek wydalenia zostaje wydany, lecz jego wykonanie zostaje odroczone na określony czas, w stosownym przypadku może okazać się konieczne przeprowadzenie ponownej oceny w celu zweryfikowania rzeczywistego i aktualnego charakteru zagrożenia dla bezpieczeństwa publicznego, jakie stanowi dana osoba.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106